

Nr 263.

Av herr **Branting m. fl.**, om införande av öppen omröstning i riksdagens kamrar.

I proposition nr 157 vid 1920 års riksdag föreslog Kungl. Maj:t införande av öppen omröstning inom riksdagens kamrar. Konstitutionsutskottet tillstyrkte med en mindre jämkning i lagtextens formulering propositionen. Utskottets hemställan bifölls av andra kammaren men avslogs av första kammaren med 49 röster mot 45, som voro för bifall. Detta första kammarens beslut var säkerligen icke beroende på att kammarens flertal voro emot reformen, utan anledningen torde vara att finna i att så många ledamöter voro frånvarande.

Under återopande av de skäl för den öppna omröstningens genomförande, som anförts i förenämnda proposition och de skäl, som konstitutionsutskottet anförde för jämkning i den av Kungl. Maj:t föreslagna lagtexten, samt under återopande av det utkast till ändrad lydelse av § 2 i reglementariska föreskrifter för riksdagen som var bifogad utskottets yttrande, hemställes, att riksdagen måtte såsom vilande till vidare grundlagsenlig behandling antaga följande

Förslag till ändrad lydelse av §§ 60, 65 och 75 riksdagsordningen.

§ 60.

1. När ärende skall avgöras, böra därtill hörande handlingar uppläsas, såframt någon kammarens ledamot sådant äskar. Ej må något mål, däri överläggning ägt rum, till slutligt avgörande företagas, förrän kammaren på talmannens hemställan förklarat överläggningen slutad.

2. Därefter bör, utom i de fall mom. 3 upptager, proposition framställas i den ordning, här nedan i detta mom. stadgas. Kan fråga bliva föremål för bifall eller avslag, bör talmans första proposition lyda på bifall. Om denna besvaras med nej, och anmärkningar i saken blivit under överläggningen gjorda, bör den följande propositionen i enlighet med dem uppställas. Innefattar ett förslag flera delar, som ej lämpligen kunna i ett sammanhang avgöras, bör särskild proposition å vardera delen framställas i enahanda ordning, som nu är föreskriven. Proposition skall alltid endast med ja eller nej besvaras, och talmannen tillkännagive sin uppfattning av det svar, som lämnats, varvid skall bero, såvida ej votering begäres, vilken då ej må vägras; envar i övrigt obetaget att låta sin särskilda mening i protokollet antecknas. Ingen må försöka att beslutet genom ny överläggning uppriva. Då voterats skall, bör voteringsproposition jämte tydlig kontraposition genast författas, justeras och anslås, samt omröstningen strax därefter verkställas; men ej må proposition göras, om votering skall äga rum, ej heller någon omröstning därom tillåtas. Omröstningen skall ske öppet och verkställas efter namnupprop eller på annat sätt, varom i reglementariska föreskrifter för riksdagen bestämmes. Befinnas de avgivna rösterna lika delade, nedlägga talmannen i en därtill avsedd rösturna en ja-sedel och en nej-sedel, båda lika till storlek och utseende, tryckta och omärkta samt var för sig slutna och hoprullade, och avgöres då omröstningens utgång genom den sedel, som en av kammarens ledamöter på anmodan av talmannen upptager ur rösturnan.

3. Fråga, varom i första punkten av 110 § regeringsformen eller i 32 § 2 mom. eller i tredje punkten av 52 § i denna riksdagsordning förmäles, skall alltid avgöras genom votering. I ty fall gälle angående voteringsproposition jämte kontraposition vad i nästföregående mom. sägs; och bör, sedan nämnda propositioner anslagits, omröstning genast äga rum. Sådan

omröstning skall alltid ske med tryckta och omärkta, enkla, slutna och hoprullade sedlar, och bör, till undvikande av lika röstetal för ja och nej, i mål, där blott enkel pluralitet erfordras, talmannen vid varje omröstning före sedlarnas uppräknig en bland dem uttaga och genast förseglad avlägga. Om vid sammanräkningen av de övriga sedlarna rösterna befinnas lika delade, skall den förseglade sedeln öppnas och avgöra beslutet. Är pluralitet redan vunnin, bör den avlagda sedeln ouppbruten genast förstöras.

§ 65.

När, i fråga om statsutgifter — — — gälla såsom riksdagens beslut. Om vid sammanräkningen av de avgivna rösterna dessa befinnas lika delade, nedlägga andra kammarens talman i en därtill avsedd rösturna en ja-sedel och en nej-sedel, båda lika till storlek och utseende, tryckta och omärkta samt var för sig slutna och hoprullade, och avgöres då omröstningens utgång genom den sedel, som en av andra kammarens ledamöter på anmodan av talmannen upptager ur rösturnan.

§ 75.

Alla val skola ske med slutna sedlar, och iakttages därvid, att namnsedlarna, så framt de skola bliva gällande, böra vara enkla, hoprullade, omärkta — — — lottning, när så erfordras.

Stockholm den 19 februari 1921.

Hj. Branting.

Bernh. Eriksson.

Olof Nilsson.

Viktor Larsson.

P. A. Hansson.

Oskar Hagman.

F. V. Thorsson.

A. J. Bärq.

Aug. Sävström.

